

jest dokázáno, že žalovaný najal byt po radovi politické správy B-ovi a to jako byt, nikoliv k provozování živnosti zubního technika. Jak potom žalovaný částí bytu užíval, je lhostejno. Kdyby šlo podle odvolatele, nebyla by výpověď při nájmech uzavřených po 1. květnu 1924 při bytech o 4 nebo více obytných místnostech bez svolení soudu možnou ani při bytech krejčí, obuvníků, švadlen a pod.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Těžiště věci spočívá v právním výkladu pojmu »obytných místností« podle pátého odstavce § 31 zákona čis. 48/1925 sb. z. a n. Ustanovení, že se na byty, skládající se mimo kuchyně a obytné pokoje pro služebné ze čtyř nebo více obytných místností, zákon na ochranu nájemníků nevztahuje, pojato bylo jako ustanovení nové do zákona čis. 85/1924 sb. z. a n. a převzato do zákona čis. 48/1925. V důvodové zprávě se k němu praví, že se na nové pronájmy bytů o čtyř nebo více pokojích ochrana nájemníků nebude již vztahovati. Toto ustanovení pojato bylo do zákona, jak z povahy jeho plyne, ve prospěch majitele domu, a nelze je proto vykládati v jeho neprospěch. Při výkladu »obytných místností« ve smyslu § 31 (5) cit. zákona nelze použití předpisu § 9 (3) poslední věty téhož zákona, jak mylně za to má odvolatel, ježto tam jde jen o zvýšení nájemného, kdežto v § 31 (5) o vyloučení zákona na ochranu nájemníků vůbec ve prospěch majitele domu. Za obytné místnosti po rozumu citovaného zákonného předpisu jest považovati takové místnosti, jež jsou určeny a způsobilé k obýváním. Že místnosti žalovaným najmuté byly určeny a způsobilé k obýváním, plyne ze zjištění odvolacího soudu, že před žalovaným byl jejich nájemcem rada politické správy B. Žalovaný ostatně ani netvrdil, že byly pronajímatelem přeměněny v provozovny. Je proto zcela nerozhodno, jak žalovaný sám částí bytu užíval, zdali Karlu K-ovi při nájmu sdělil, že v jednom pokoji bude míti čekárnu a v druhém zubotechnickou ordinaci, a zda K. věděl, že žalovaný je zubním technikem. Výtky, že odvolací soud v tomto směru nepřihlížel k výpovědi svědka K-a, netýká se podstaty věci. Právní posouzení odvolacím soudem, že tu jde o obytné místnosti a že se na ně zákon na ochranu nájemníků nevztahuje, jest správné.

Čís. 8196.

Vyživovací povinnost dědova řídí se na jedné straně podle stavu rodičů a majetkových poměrů dědových a na druhé straně podle potřeb dítěte, jež má býti vyživováno.

(Rozh. ze dne 4. července 1928, R II 222/28.)

K návrhu opatrovníka nezletilé vnučky uložil opatrovnícký soud otcovskému dědu, by na dítě platil měsíčně 150 Kč. Rekursní soud snížil výživné na 65 Kč měsíčně.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Dovolací soud nemůže schváliti právní názor rekursního soudu, že se mira povinnosti stanovené v § 143 obč. zák. řídí podle poměrů rodičů, nikoliv podle poměrů dědových nebo bábiných, a že proto nelze dědu nezletilé uložit vyšší závazek, než byl uložen vlastnímu jejímu otci, totiž 65 Kč měsíčně, aniž další názor, že toto výživné jest přiměřené majetkovým poměrům dědovým, ačkoliv podle toho, co uvedeno, pro výměru výživy nejsou rozhodnými jeho majetkové poměry. Nesprávnost tohoto právního závěru plyne nejen z doslovu zákona, nýbrž i z prosté úvahy, že vyživovací povinnost dědova nastupuje teprve, nehledíc k případu smrti obou rodičů, jsou-li otec i matka nemajetní, tedy vyživovací povinnost dědova nemůže býti měřena podle majetkových poměrů nemajetných rodičů, neboť podle těchto nedostalo by se dětem výživy ani od děda. Podle § 139 obč. zák. jsou rodiče povinni opatrovati svým dětem slušnou výživu, t. j., jak patrně z § 673 obč. zák., »podle stavu, k němuž« dítě »přísluší nebo k němuž bylo připraveno zaopatřením«, jehož se mu dostávalo«. Zákon (§ 91 obč. zák.) považuje za »slušnou výživu« takovou, která je přiměřena jmění, mohoucnosti toho, kdo jest ze zákona povinen, poskytovat výživu. Vyživovací povinnost rodičů přechází v případech § 143 obč. zák. především na děda (slova »tato péče«), takže nelze mluvit o »podpůrné povinnosti vyživovací«, neboť to je táž péče, jako péče rodičů. Naopak jest uznati, že se vyživovací povinnost dědova podle § 143 obč. zák. řídí na jedné straně podle stavu rodičů a majetkových poměrů dědových a na druhé straně podle potřeb dítěte, jež má býti vyživováno. Podle vyšetření soudu první stolice jest děd nezletilý se svou manželkou majitelem domu v ceně asi 80.000 Kč, provozuje povoznickou živnost se dvěma motorovými vozidly, zaměstnává šest dělníků, a jest mu vedle manželky pečovati o dva syny, z nichž jeden jest již zletilý. Podle zprávy městské rady činil jeho výdělek v roce 1926 asi kolem 13.000 Kč ročně a jeho domek, koupený svého času za 12.700 Kč je zatížen 89.000 Kč knihovnických dluhů. On sám tvrdí, že má 130.000 Kč obchodních dluhů a že byl nucen před několika lety ohlásiti vyrovnání, jehož následky, hlavně nedostatek úvěru, pociťuje dosud. I kdyby černé barvy, jimiž vykresleny jsou i městskou radou jeho majetkové poměry, spočívaly na zcela správných informacích, přece jen jest hleděti k rozsahu podniku jím provozovaného a jest uznati, že soudem první stolice vyměřené výživné odpovídá jeho skutečným majetkovým poměrům, a proto bylo změnou napadeného obnoviti správné a zákonité usnesení prvního soudu.